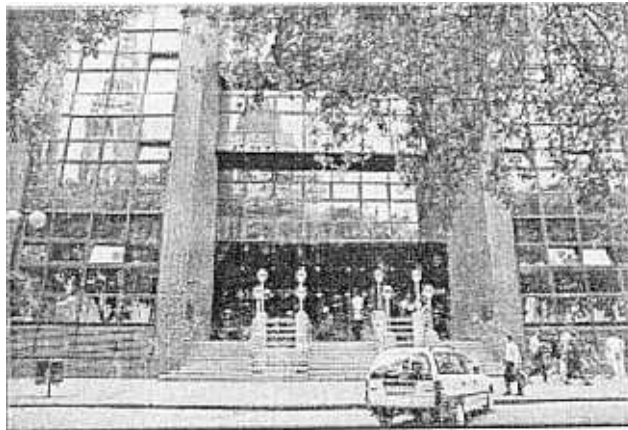

Hangoskönyvtárak Magyarországon

Konferencia a 120 éves Somogyi-könyvtárban

Régóta esedékes rendezvény helyszíne volt 2003. október 13–14-én Szegeden a Somogyi-könyvtár Hangoskönyvtára: az ország megyei könyvtárait működtető hangoskönyvtárak munkájának bemutatása, összehangolása és a működési, szervezési problémák megvitatása adta a keretet a szakmai összejevetelhez.

Az alap gondolat megvalósítása akkor vált reálissá, amikor 2003 tavaszán az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium pályázatot írt ki a Fogyatékkal Élő Személyek Európai Évén rendezvényeihez kapcsolódó programok támogatására.

A Somogyi-könyvtár minisztériumhoz benyújtott pályázata sikeres volt, így a konferencia szervezésének anyagi akadályai elhárultak. Az esemény lebonyolításának időpontja egybeesett a fehér bot napjával és az Összefogás a könyvtárakért rendezvénysorozattal (melynek országos megnyitója a 120 éves Somogyi-könyvtárban volt).

A konferencia közvetett célja az volt, hogy felhívja a társadalom figyelmét a látássérültek könyvtári ellátásának lehetőségeire, problémáira és az érintetteknél jelentkező igényekre. Célunk volt még, hogy bemutassunk az esélyegyenlőség biztosításához szükséges, a könyvtárak által nyújtható eszközöket, dokumentumokat. A konferencia közvetlen hatásaként elindult a párbeszéd a megyei könyvtárak hangoskönyvtárosai között.

A részt vevő könyvtárosok a megyei könyvtárakból érkeztek Szegedre. Bár az országban ennél sokkal több könyvtár állományában található

hangoskönyv, mégis úgy gondoltuk, hogy a megyei könyvtári funkció lehetővé teszi, hogy a rendezvényen elhangzottokról tájékoztassák ezeket a könyvtárakat.

A konferenciát a Somogyi-könyvtár igazgató-asszonya, *Szőkefalvi-Nagy Erzsébet* nyitotta meg. Az első előadást *dr. Bartos Éva* tartotta *Esélyek és hátrányok a könyvtári ellátásban* címmel. Bartos Éva többek közt hangsúlyozta: az elsősorban a vak és gyengénlátó olvasók számára létrehozott hangoskönyvtárak speciális eszközöket, dokumentumokat, szolgáltatásokat és a könyvtárosok különleges felkészülését igénylik. A hangoskönyvtárak működése nemcsak a kulturális tárca ügye, számíthatnak szociális intézményekre, alapítványokra, különféle civil szervezetekre is. Ezt az állítást igazolja, hogy a jelen konferencia támogatója az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium volt.

A hangoskönyv mint dokumentumtípus rengeteg kérdést vet fel nemcsak a látó emberek körében, de a könyvtárosok részéről is. Esetünkben azonban inkább az előállítás, pótlása, gyarapítása kapcsán merültek fel problémák. A *magyarországi hangoskönyvellátás helyzete, nehézségei, eredményei* címmel *Parai Sándortól*, a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége (MVGYOSZ) stúdióvezetőjétől hallottunk előadást. A felolvasandó művek kiválasztásáról évekkal ezelőtt a szövetségben működő bizottság döntött. Ma már a budapesti hangoskönyvtár olvasóinak kívánsága alapján szerzik be a műveket és olvastatják fel a könyvtár stúdiójában. A részt vevő könyvtárosok és látássérült könyvtárhasználók kérdéseire és megjegyzéseire reagálva Parai úr kérte, hogy ezeket az észrevételeket gondoljuk tovább és folytassuk a párbeszédet a jövőben is.

A *vakok információszerzésének lehetőségei* című szakdolgozatát mutatta be következő előadónk, *Várhelyi Eszter*. A Braille-írás ideje lejárt, állítja, amely kijelentését közvéleménykutatási adatokkal támasztotta alá. Jövőbe mutató elképzeléseket, újításokat hallhattunk tőle, és bemutatta a hibrid hangoskönyvet a jelenlévőknek. A speciális dokumentumok ismertetésén kívül hallhattunk arról is, hogy milyen lehetőségek jelennek a számítástechnikában a vak és gyengénlátó emberek számára.

A kétnapos konferencia első napjának programját *dr. Bartos Éva* vezetésével az egyes me-

gyei könyvtárak bemutatkozása zárta, majd Szőkefalvi-Nagy Erzsébet végigkalauzolta vendégeinket a Somogyi-könyvtár épületén és az Emlékkönyvtáron.

A konferencia második napját *Molnár Mária*, a Somogyi-könyvtár osztályvezetője nyitotta meg *Hangskönyvtár Szegeden és a könyvtárban működő Vakok Klubja* című előadásával. Rövid történeti áttekintést kaptunk a Szegeden 1981 óta működő hangskönyvtárról. Molnár Mária felidézte a könyvtár létrehozásának körülményeit, az eltelt több mint húsz esztendő fontosabb eseményeit, állomásait. Végül beszélt az 1989-ben alakult Vakok Klubjáról, s a jelen levő tagok segítségével képet kaptunk a kéthetente összejevő klub életéről.

Kilépve a hangskönyvtár falai közül, túl a hagyományos könyvtári feladatokon, beszélgetés zajlott a könyvtárak egyéb funkcióiról. Ehhez segítséget nyújtott *Klimász Sándorné*, az MVGYOSZ

Csongrád Megyei Szervezetének titkára *A látássérültek érdekvédelme Csongrád megyében* című előadásával. A vakok és gyengénlátók szövetségének működéséről, a megyei szervezet és a könyvtár kapcsolatáról beszélt. Az esélyegyenlőség kapcsán kifejtette, ők nem érzik úgy, hogy igazán előrelépés történt volna ezen a területen.

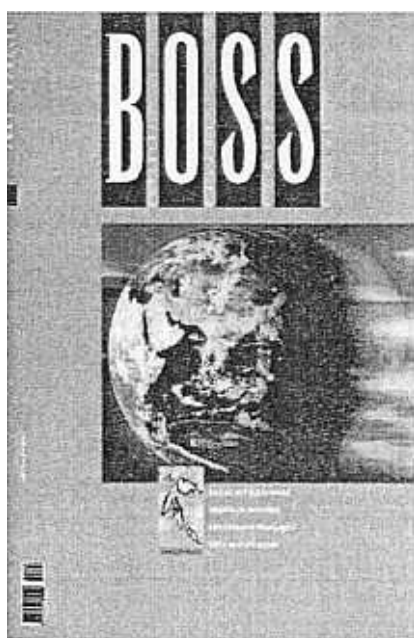
A kétnapos konferencia igazi értéke (a szakmai tapasztalatcserén túl) az volt, hogy az érintett vak és gyengénlátó könyvtárhasználók az ország hangskönyvtárosainak adtak tanácsot, segítettek jövőbeni munkánkat, válaszoltak kérdéseinkre. Csak velük lehet róluk szóló tanácskozást szervezni, a véleményük, a témához való hozzájárulásuk, a munkába való bevonásuk eredményezhet olyan előrelépést a könyvtári ellátásban, amely színvonalas, minden igényt kielégítő, az esélyegyenlőséget biztosító lehet a jövőben is.

Molnár Mária

Business Online Siker Stílus

Gazdaság, Jog, HR, PR, Utazás, Gasztronómia,
Sport, Autó, Kultúra

Minden hónapban, minden egy lapban!

Szerkesztőség, előfizetés:

B.O.S.S. Magazin Kft.

1149 Budapest, Nagy Lajos király útja 101.

Telefon: 469-3030

Fax: 469-3040

E-mail: boss@bossmagazin.hu

Internet: www.bossmagazin.hu

Az éves előfizetés könyvtáraknak

– 30 % kedvezménnyel –

bruttó 16 800 forint.